

Seat No. : _____

JM-253

March-2013

Psychology : Paper – VI

(Advanced General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1. મનોવિજ્ઞાનના વિવિધ વૈચારિક અભિગમો દર્શાવી ગમે તે બે અભિગમ સમજાવો. 14
અથવા
ઝયાં પિયાજેએ દર્શાવેલા બાળકના બોધાત્મક વિકાસના તબક્કા વર્ણવો.
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14
(અ) ગતિ પ્રત્યક્ષીકરણના વિવિધ પ્રકારો સદૃષ્ટાંત ચર્ચો.
(બ) ઊંડાઈના પ્રત્યક્ષીકરણના એકનેત્રીય સંકેતો ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
(ક) ચેતન એટલે શું ? ચેતનની વિવિધ અવસ્થાઓ વર્ણવો.
(ડ) ચિત્તભ્રમક ઔષધોની ચર્ચા કરો.
3. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14
(અ) “પ્રબલનનો સિદ્ધાંત” – વિગતવાર સમજાવો.
(બ) કોહલરના પ્રયોગોને આધારે આંતરસૂઝ યુક્ત શિક્ષણની સમજૂતી આપો.
(ક) “સ્મૃતિ સુધારણા” – વિગતવાર ચર્ચો.
(ડ) ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
4. વ્યક્તિત્વનો “મનોવિશ્લેષણાત્મક અભિગમ” સમજાવો. 14
અથવા
પ્રેરણા એટલે શું ? પ્રેરણા અંગેના વિવિધ સિદ્ધાંતો સમજાવો.
5. પ્રત્યય એટલે શું ? તેનું સ્વરૂપ અને લાક્ષણિકતાઓ ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો. 14
અથવા
“આવેગમાં શારીરિક પ્રતિક્રિયાઓ” – વિગતવાર ચર્ચો.

Seat No. : _____

JM-253

March-2013

Psychology : Paper – VI

(Advanced General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : The numbers on the right indicate full marks of the question.

1. State the various approaches to Psychology. Explain any two approaches in detail. **14**

OR

Describe the cognitive development in a child given by Jean Piaget.

2. Answer any **two** sub-questions : **14**

- (a) Discuss in detail the various types of movement perception.
- (b) Explain monocular cues of depth perception with suitable examples.
- (c) What is consciousness ? Describe the various states of consciousness.
- (d) Discuss hallucinogens as drugs.

3. Answer any **two** sub-questions : **14**

- (a) “Principles of Reinforcement” – Explain in detail.
- (b) Explain insightful learning with the help of Kohler’s experiment.
- (c) “Improving memory” – Discuss in detail.
- (d) Explain the relation between long term memory and short term memory.

4. Explain the psychoanalytic approach to study personality. **14**

OR

What is motivation ? Explain the various theories of motivation.

5. What are concepts ? Discuss the nature and characteristics of concepts with suitable illustrations. **14**

OR

“Physiological responses in emotions” – Discuss in detail.